

David Heinrich Köpken

**Programma qvo in Natali Academiae Rostochiensis ad Lectiones Historicas,
Nobilissimos Dominos Stvdiosos peramanter invitat**

Rostochii: Typis Nicolai Schwiegerovii, [1706?]

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn185811537X>

Druck Freier Zugang

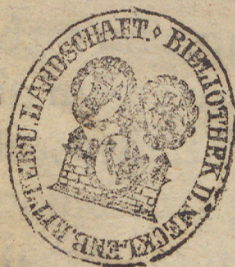

M-1257(4) ⁴.

15. 20. 1706.

PROGRAMMA
qvo in
NATALI ACADE-
MIAE ROSTOCHIENSIS
ad
LECTIONES HISTORICAS,
NOBILISSIMOS DOMINOS
STUDIOSOS
peramanter invitat
DAV. HENRIC. KOEPKEN. D.

ROSTOCHII,
Typis NICOLAI SCHWIEGEROVII, Ampl. Sen. Typogr.

M. 1257 (4)*

16.

25

PROGRAMMA

pro in

NATALI ACAD-

EMIE ROSTOCKENSIS

de

LECTURAE HISTORICAS

NOTISSIMOS DOMINOS

STVDIOSOS

PROFESSORES

DAV. HENRIC. KOPPEM. D.

ROSTOCKI

ROSTOCKI

ROSTOCKI

26

26

HISTORIARUM CULTORIBUS NOBI- LISSIMIS.

S. P. D.

DAV. HENRICUS KOEPKENIUS, D.

Edit in orbem lux illa multo
auspicatissima, quæ in hac ce-
leberrima & totius Meklen-
burgicæ ditionis principe Ci-
vitate novum literarum lumen quon-
dam inflammavit. Redit & nobis simul
in memoriam tot beneficiorum cumu-
lus, quibus non hujus duntaxat Civitatis
pomœria, nec soli Meklenburgicæ terræ
fines memorabili felicitatis accessione ad-
aucti sunt, sed omnis Christiana uni-
versitas amplissime fuit exornata. Vo-
bis

C

bis certe, Commilitones dulcissimi atq;
æstumatissimi! obscurum esse non pot-
est, quid velim, quove animi tendat sen-
tentia. Nec vestrum minus, quam omni-
um bonorum calculum summo jure vide-
tur assecuturum esse, si dixerō gloriosissi-
mos Meklenburgi Duces, JOHANNEM,
& ALBERTUM, cum anno supra mil-
lesimum & quadringentesimum deci-
mo nono, amoenissimum quoddam stu-
diorum commercium, quod ab Acade-
miædibus, Platoni quondam frequenta-
ri solitis, Academiam appellamus. Hic lo-
ci erigerent, non tam suæ immortalita-
ti, quam communi Ecclesiæ, publicæq;
rei emolumentis consuluisse, & hæc et-
iam non manu, sed pleno thylaco in
communitatem contulisse. Quod si ta-
men privatis quandoque hominibus, be-
neficiorum à summo Numine ipsis colla-
torum memoriam refricat eorum natalis,
si AMBROSIO non inepte quotannis quasi
de

de integro visum est incipere sacerdo-
tium (a), quando temporum renovare-
tur ætate: nobis etiam hoc ipso die, quo
ante ducentos & octoginta septē annos,
hoc humanitatis atque elegantia sacra-
rium esse cœpit, omnia illa beneficia
renata arbitror, quæ superior eadem æ-
tas in communem societatem effudit.
E coelis autem hanc derivatam fuisse or-
bis felicitatem existimabimus, quod e-
gregios illos, & quamvis majorem laudis
vocem promeritos Principes hæc olim
dies viderit tam augustæ solennitatis Au-
tores. Etenim cum JOHANNEM &
ALBERTUM appello, principes dico
Ecclesiæ & Reipublicæ deditissimos, &
veros patriæ suæ Patres. Et de hoc AL-
BERTO quidem, si fidem habere veli-
mus BERNHARDO LATOMO (b), dubitatione
caret, quod spem atque vota eorum pror-
sus impleverit, qui è civitatibus Lubeca,
Rostochio, & Wismaria ad eum missi

(a) Com-
ment. in
Luc. rom.
V. p. 138. c.
dit. Coster.

(b) Chron.
Manuscr.
ad Ann.
1415.

A 3

erant

erant, ut de feliciori regiminis auspicio
Principi cellissimi sanguinis gratulati,
suis eum Civitatibus propitium exora-
rent. Nimirum infestis ea ætate seclis
emporii præbuerant prædones, ut con-
tra hos etiam suppetias ALBERTI se-
dulo expeterent, quemadmodum ab
ALBERTO I. & Secundo ejus nomi-
nis, Sveciæ quondam Rege, & ALBER-
TI hujus parente, & Patruo MAGNO,
& HENRICO non semel sibi adversus
eorum rapacitatem opem latam esse re-
miniscerentur. Addit ergo LATOMUS, AL-
BERTUM hunc Regis Sveciæ filium, con-
junctis cum civitatum turmis suis viri-
bus, lustra prædatorum diligentius inve-
stigasse, & consveta eorum receptacula
diruisse. Nisi forte hæc sollicitudo, pro iti-
nerû securitate, alii cuidam ALBERTO,
HENRICI SUSPENSORIS filio, inter ALBER-
TOS III^{to} rectius cum CRANZIO adscribi de-
beat(c). Et si vel maxime huic illa pacis pu-
blicæ

(c) lib. IX
Vand. 13.
p. m. 210.

licæ cura esset tribuenda, non deforent
tamē ALBERTI hujus non minus, quam
ipsius etiam JOHANNIS spectatissima
virtutis documenta. si Scriptorum illo
tempore diligentia sincerius omnia vo-
luisset exponere. Id ipsum nostram non
fugit scientiam, cum anno supra mille-
simum quadringentesimum decimo
Wismaria variæ plebis seditione com-
moveri cœpisset, quod malum Lubecam
fœde laceraverat, & Hamburgum quo-
que, nec non Rostochium vexaverat (d), (d) Cranz.
Vand. lib.
X. c. 34. seq.
uterque Principum JOHANNES & ALBERTUS insigni Procerum nume- p. 234.
ro stipati, civitatem ingressi sunt, cel-
sissima sua præsentia tumultuantium a-
nimos delinituri. Quorum saluberri-
ma studia tamen insanientis plebis rabies
fœde intervertit. Hic vero in ampliorem
laudem omnino cederet, si indicare ve-
limus, quanta opera, quantave conten-
tione periculosas varias difficultates a-
diens

diens enīlus fuerit uterqve Principum
gente & mente Serenissimorum, & in-
primis ALBERTUS, ut JOHANNES
Stargardiæ Dux libertati restitueretur,
quem à DIETERICO QVITZOVIO iter ad
JODOCUM Marchionem facientem
invidiose interceptum in vinculis adhuc
tenebat FRIDERICUS I. Burggravius
Nurenbergensis, jam vero Marchio Bran-
denburgicus & Elector ab Imperatore SI-
GISMUNDO in Concilio Constantiensi

(e) *Cranz.*
Vandal.
lib. X. c. 29.
p. m. 343.

constitutus(e). Sed nobis ea potissimum
solicitude magnæ erit admirationi, qua
neuter prius exonerari voluit, quam
Academia propter has Varni oras esset
constituta. Inciderat Principum Opti-
morum ætas in ea tempora, quibus res
omnis literaria densissima caligine tan-
tum non sepulta videbatur. Si quibus
animi dotibus homines liberalior exor-
naverat natura, has communis ignoran-
tia in eruditionis amplitudinem com-
pone-

ponere non permittebat. Quicquid imbelles, quicquid inconditum, quicquid denique vel in literis, vel in moribus, vel in universa disciplina rusticum nostro seculo diceretur, non alienum erat ab ingravescente illa corruptissimorum temporum contagione. Equidem cum ipso Imperio Occidentali omnem literarum splendorem restaurasse videbatur CAROLUS Magnus. Celebratissima illa Christianæ fidei & bonarum artium seminaria, quæ non exiguo numero in amplissima Germania nostra erigi curaverat, omnem ruditatem removisse credi poterant. Et omnino ad elegantiores conditionem literas omnes, & quamvis disciplinæ rationem felicissime promovissent tot Monasteria, tot Cœnobia, tot Cathedræ, si ab intentione incomparabilis Principis, aliorumque Magnatum, non adeo cito fuisset delictum. Hinc non eam tantum foedam Cleri ignorantiam stupent annales, qua sub

B

ad-

adventum CAROLI elanguerat orbis,
qua tempestate ea erat literarum infeli-
citas, ut in ordinandis Episcopis Pres-
byterisque non amplius doctrina, non
peritia scripturarum, minus lingua-
rum, disciplinarumve desideraretur;

(f) *vid.*
FRIDER.
STANHE.
MII, introd.
ad Histor.
N. Tii, Tom.
II, p. 676.
seq.

(f) sed eam quoque attonitis lectori-
bus offerunt insecitiam, qua cum secuta
temporum intervalla colluctabantur.

Quæ vero non querelarum à cordatis vi-
ris hanc ob causam effularum affluen-
tia ! Audiatur BERNHARDUS BAPTISA-
tus, Abbas, in Concilio Constanti-
ensi cleri sui mores referens: in Prælati-
s, inquit, inclusa est malitia, & iniquitas,
negligentia, IGNORANTIA, & vani-
tas, superbia, avaritia, & pompositas

(g) *vid. in-*
vestivam
ejus ex
inserto edi-
tam à Dno,
HERR-
MANNO
hoir der
HARDY, &
ab eodem
Concilio
Constant.
insertam
tom. I, Part.
II, p.

(g). Ex his corruptelis, si quis eluctari nō
permittit modo, sed curavit etiā, sed sum-
mo studio adjuvit, quanta hunc omnib⁹
beneficia attulisse judicabimus? Prome-
ruit Magnificentia Sveciæ Reginæ Viduæ
in cibandis novies mille hominibus
anno

anno MDCXCVII, prodita, ut non ab iis
solum, qui hæc beneficia, gravissima tum
omnes premente annonæ caritate, acce-
perant, sed aliis omnibus, ad quos tan-
tæ virtutis fama pervenit, summis præ-
coniis evehatur, atque ad cælum usq;
efferatur. Hic vero cuncti suam ex a-
nimo dicant sententiam, annon eodem,
& majori etiã elogio omnes illi mañan-
di sint, qui inanes hominum mentes salu-
berrimis doctrinis, & artium longe sua-
vissimis præceptis pascere voluerint,
quo majus animæ est pretium, quoque
major ejus existimatio? Verum in his
Germaniæ ocellis reponendos novistis
JOHANNEM, & ALBERTUM in Ro-
stochiensibus Athenis non aliquot ho-
minum millia, sed innumerabilia prope-
modum ingenia lactaturi. Geminat be-
neficii magnitudinem Serenissimorum
Principum in condenda hac Pieridum
sede indefessus ardor, & impensæ Uni-
versitati constitutæ sufficientes, quas u-

terqve Principum Celsissimorum cum
 SENATU hujus Urbis liberaliter fecit, o-
 mnium in se oculos convertunt. Equi-
 dem nullo pacto gravissimi animi Prin-
 cipem JOHANNEM destitutum fuisse
 Sveciæ coronam, crediderim, (h)
 quam regni Proceres eidem obtulerant,
 si tanta contentione in assumenda ea
 uti voluisset, quanta pro inauguratione
 & salute hujus Academiae nostræ cum
 Serenissimo ALBERTO conniteba-
 tur. Sed illius majoris dominationis
 minus fuit studiosus, in hoc autem ne-
 gocio comparando omnem movit lapi-
 dem, eodemq; Regis quondam filio AL-
 BERTO, Principe itidem Meklenbur-
 gico, indivulsas suppetias ferente, addu-
 ctoque in partes suas Urbis hujus, tum
 sane magnopere florentis, SENATU am-
 plissimo, felicissime effectum est, ut li-
 terarum faces Rostochii arderent, & o-
 mnibus, meliore ingenii cultu nitescere
 volentibus, nunquam viso in his oris
 splen-

(h) vid.
 Lobmei.

eri
 Tab. Geneal.

ab Imhof.

ant. Part.

II. Tab. LIV.

& Lato-
 mus

in Chronico

Muser. a.

Ann. 1442

splendore, relucere. Nihil vero O-
ptimorum Principum conatus magni-
ficentia & sanctitate superare potuisset,
si à meritoria salutis, & gratiæ Dei opi-
nionem prorsus fuissent diversi, quibus
tamen tenebris ab insipido clero non
minus forsitan, in communi istius se-
culi calamitate, immersi fuere. Jubet
tamen pietas, hanc summorum Ducum
Meklenburgensium pietatem, aliorum
Heroum præstantissimis facinoribus an-
numerare, quam si quoque paulo re-
ctiorem ex illo paucis ante annis habito
Concilio Constantiensi, de corruptione
universa apertius judicante, dicere pla-
ceat, facile assentiam. Constantiæ au-
tem, & magnificentiæ laudibus JOHAN-
NIS, & ALBERTI nihil omnino ab æ-
quo rerum æstimate derogabitur.
Atque ingens hæc Principum Celsissi-
morum dudum nunc fati functorum
existimatio, non ad suos illo tempore
subjectos, nec ad nos tantum pertingit,

sed ad omnes illas regiones, quarum vel
Ecclesiæ, vel Politicæ cives in hac Aca-
demia ad eruditionem aliquam effor-
matos olim nactæ sunt. Erant in ob-
nubila ista tempestate Principes illi
Meklenburgici propitia quædam sidera,
Sed quemadmodum sol, quo ipse non
pervadit, per suos tamen radios sese red-
dit amabilem; ita hujus beneficii am-
plitudo remotissimis gentibus sese in-
fundit. Omnes ergo maximarum
laudum cumulos in utrumque Princi-
pem beneficentissimum ex debito con-
ferent, quoties, si non Samueles & Pau-
los, saltem his similes quosdam ex hac
Academia sese recepisse & experiuntur,
& lætantur. Vos vero ô Mei! Inclytorum
Principum, & quicumque ex Meklen-
burgico Cellissimo sanguine Prognati
eorum laudatissimis vestigiis in juvando
& amplificando hoc Olympo nostro in-
stiterint, & hodierni etiam Academiæ
nostræ Patroni longe Munificentissimi
Do-

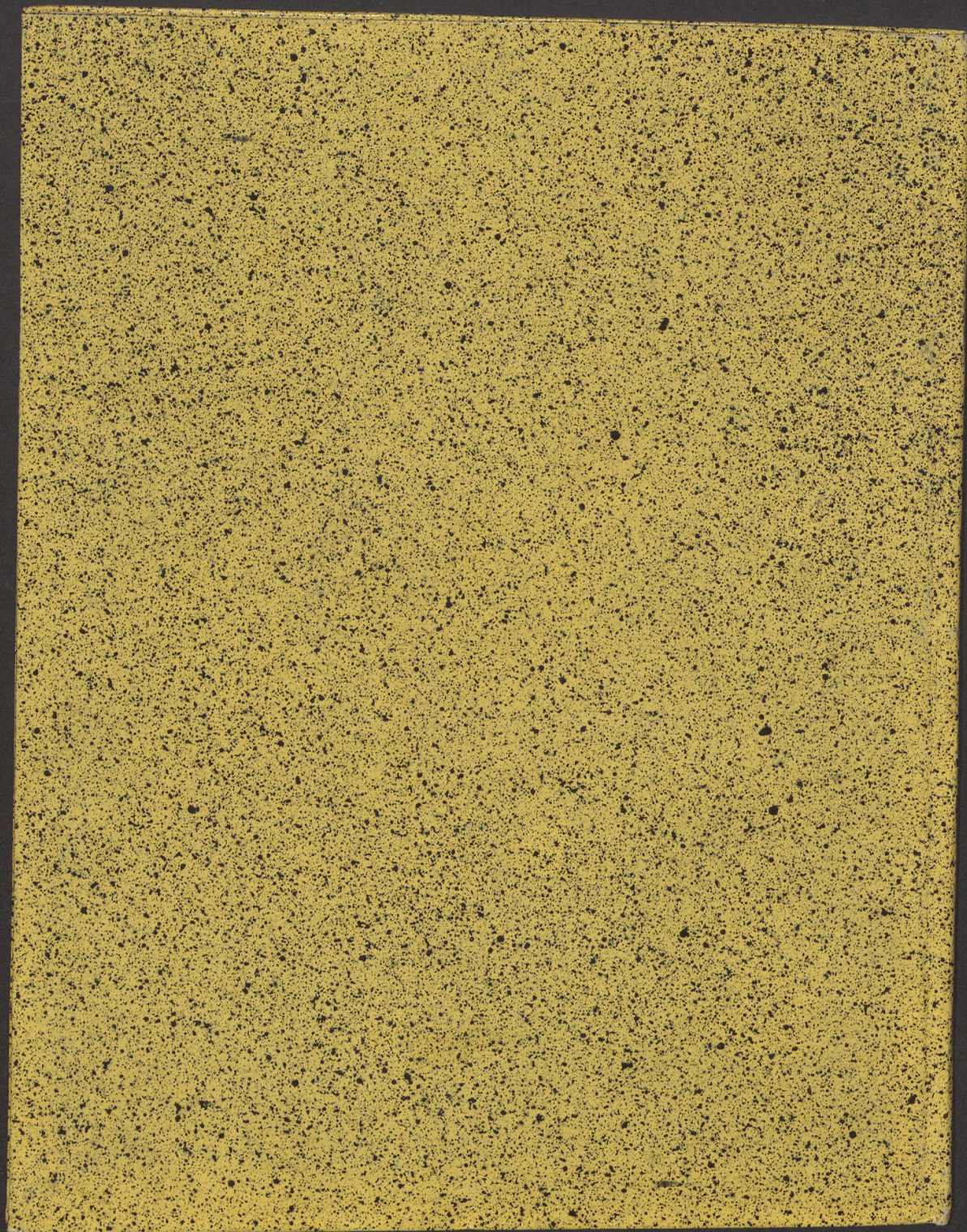
Domini FRIDERICI WILHELMI Du-
cis Regentis Megapolitani, Domini nostri
Clementissimi, immortalitati mecum in
primis velificabitis, à quibus id accepi-
mus, ut honestissima hac æmulatione
quæamus inflamari, armari præceptis, in-
strui virtute, & exemplis animari, Cum
vero ipsa taciturnitate tanta in Ecclesiâ,
in Rempublicâ, in singulos homines col-
locata beneficia considerantium animis
magis immittantur, quam rudi penicillo
depingantur, non opuserit indiferta hæc
Heroû Gloriosissimorum comendatio-
ne. Mihi tamen, tam exoptatæ lucis me-
moriâ silentio prorsus involvere, religio
fuit, cum ad lectiones publicas historicas
domesticis variis negociis, tum profecti-
onibus, tum luctibus pauculum interrup-
tas redire constituissem, & Vobis, Men-
tes dulcissimæ! hæc studia nostra signifi-
canda esse judicasset. Sane non dubita-
verim, quin eamdem jucunditatē & utilita-
tē, ex posteriorum temporum serie sitis
per-

percepturi, quam primorum trium se-
culorum historia in Vos hactenus con-
tulit. Id vero nunc agam Deo O. M.
vires & valetudinem largiente, ut quæ
à quarto seculo, ad hæc nostra ulque
tempora, intermisistis etiã iis, quæ ad fata
Ecclesiæ pertinent, vestræ scientiæ quã
maxime sint profutura brevi & distin-
cto sermonis filo connectam, & Vobis-
cum, proximis mensibus, communi-
cem. Agite, ergo Nobilissima Pecto-
ra! ut, quanti elegantissima historica
studia pendatis; ex frequentia & sedula
attentione vestra quædam colligere: nec
de vestro in me, & hanc opellam meam
jure prius remittite, quam sperata com-
moda obtinueritis. Valete! proxima
Lunæ Vos primum videro,
hora locoque con-
suetis.

Dab. Rostoch, in Museo d. 12. Novemb. A. MDCCVI.

16

perceptu primorum trium se-
culorum in Vos hactenus con-
tulit. Idem cagam Deo O. M.
vires & vale largiente, ut quæ
à quarto seculi æ nostra ulque
tempora, inter alia iis, quæ ad fata
Ecclesiæ pertinet, præscientiæ quā
maxime sint præparati, brevi & distin-
cto sermonis filo am, & Vobis-
cum, proximis communem.
Agite, ergo, prima Pecto-
ra! ut, quanti elegit, historica
studia pendatis; ex fructu & sedula
attentione vestra quædam ere: nec
de vestro in me, & hanc meam
jure prius remittite, quæ com-
moda obtinueritis. Valde xima
Lunæ Vos primum
hora locoque co-
lvetis.

Dab. Rostoch, in Museo d. 12. Novemb.

